

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 7. Doctorum Theses ac propositiones a Sorbonæ & Navarræ Theologis
censuris perstrictæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

§. VII.

Sæc. XVII.
A. C. 1691.*Doctorem Theses ac propositiones a
Sorbonæ & Navarræ Theolo-
gis censuris perstrictæ.*

Dum interea Duacenses hi Theologi a personato hoc Arnaldo per integrum ferme annum ludificati fuerant, ipse cum aliis Harlæum Parisiensem Archiepiscopum accessit, eique non modo eorum epistolas, ac propositiones inde excerptas, sed præcipue eorum iudicium desuper latum exhibuit, totiusque hujus ludi seriem eidem manifestavit: mox ergo Archiepiscopus Patris de la Chaise Jesuitæ consilium expetebat, cujus suafu rem totam Ludovico Franciæ Regi exposuit: ne vero Jesuitæ hujus doli auctores crederentur, Tournelium instigabant, ut se tam captiosi commenti Architectum profiteretur: Rex vero mox Archiepiscopo in mandatis dedit, ut designatis decem Sorbonæ & Navarræ Doctoribus cuncta Duacensium scripta rigide discutienda traderet, atque ab eis peteret, ut declararent, an in eis quædam deprehenderent, quibus errores ab Innocentio X. & Alexandro VII. in Constitutione contra quinque Jansenii propositiones damnati innovaren-

B 5

tur:

Sæc. XVII. tur: Hi ergo Doctores hoc anno die
A.C. 1691. vigesima sexta Decembris post matu-
 rum, exactumque examen pronuntia-
 runt, quod in Duacensium scriptis plu-
 res contineantur articuli, in quibus
 diserte doctrina trium priorum Janse-
 nii propositionum damnata innovetur,
 & præfatorum Pontificum Constitutio-
 nes verbis etiam iniquissimo joco ple-
 nis atque injuriosis impugnentur: Ex-
 torta hac Parisiensium Doctorum sen-
 tentia Molinistæ toti in eo erant, ut
 Laleum, Lingium, Rivettum, Malpe-
 sium, aliosque sibi suspectos a Dua-
 censi urbe & Academia ejicerent; ut
 vero omnem declinarent strepitum,
 omnemque accusationis intentatæ su-
 spicionem a se amolirentur, novum
 artificium excogitarunt, rursus perso-
 nati Arnaldi ope usi: Hic ergo datis
 ad Lignium literis eidem exposuit,
 quod opportuna occurreret occasio,
 qua apud quemdam sanctissimum Fran-
 ciæ Episcopum, qui nonnisi Sanctum
 Augustinum in corde & ore habet, col-
 locari, ac demum in ejus Seminario
 Theologiam docere posset: proxime
 ergo Lignius omnia sua scripta libros-
 que Valencianas ad cauponam mitte-
 ret; eos tamen nonnisi cuidam juveni,
 nomine Antonio de Bois consignari fa-
 ceret, ea duntaxat lege, si præfatus
 juvenis epistolam latori exhibuerit, in
 qua

qua hæc verba legerentur: *Non nobis* Sæc. XVII.
Domine, sed nomini tuo da gloriam: Pa- A. C. 1691.
 ruit Lignius doli ignarus; & tertia post
 hebdomada falsus Arnaldus datis lite-
 ris, ejus libros feliciter ad destinatum
 pervenisse locum, Lignio significavit,
 eique auctor exstitit, ut habita publica
 disputatione primam Doctoratus lau-
 ream emeretur, ut hoc honore cla-
 rus Seminarii Cathedram majore cum
 applausu moderari posset, postea vero
 ipsum Arnaldum Parisiis in Seminario
 S. Maglorii conveniret, si vero eum
 ibidem non reperiret, itinere Tolosam
 facto Carcassonem peteret, ibidem a
 Cathedralis Ecclesiæ Decano ad Epi-
 scopum deducendus: Præscripsit Li-
 gnio ipsemet personatus hic Arnaldus
 pro obtinendo Doctoratus gradu futu-
 ræ disputationis theses, quæ omnes
 propositionibus proxime allatis omnino
 consonæ erant: Obtemperavit iterum
 Lignius, obtentaque laurea exeunte
 Mense Majo hujus anni Duaco Parisios
 venit, cum tamen ibi Arnaldum repe-
 riri haud posset, Carcassonem venit,
 ubi sese tandem a ficto Arnaldo dece-
 ptum fuisse, ingemuit: Postquam igi-
 tur Molinistæ Lignum tam feliciter
 amovissent, ceteros quoque perdere
 intenti erant: rursus igitur e mentitus
 Arnaldus datis ad eos literis exposuit,
 quod

Sæc. XVII. quod Lignius ipsemet a suo famulo om-
 A. C. 1691. nibus libris, & literis spoliatus fuisset,
 atque hic idem sceleratus homo om-
 nes eorum literas ad Regem detulisset,
 ab eoque literarium commercium,
 quod ipsi cum eo hucusque habuissent,
 tanquam abominandum fuerit credi-
 tum, eoquod nimis aperte de S. Au-
 gustini doctrina, & nimis audacter de
 Jesuitis locuti fuissent, proin nil con-
 sultius censeret, nisi ut ceteri fuga suæ
 libertati consulere: Sub idem ferme
 tempus personatus ille Arnaldus, ejus-
 que complices scriptum sub hoc titulo:
*Epistola Duacensis Doctoris in caussa suæ
 Universitatis in vulgus sparsere*, paulo-
 post prodiit eadem epistola sic inscri-
 pta: *Arnaldinæ factionis arcana recens
 detecta*: ibi judicium circa septem illas
 theses, approbantium nomina, & plu-
 rium epistolarum, quas ad fictum Ar-
 naldum dedissent, fragmenta omnium
 oculis exposita erant: mox etiam Jesuitæ
 ubique inclamabant, in hoc libello *no-
 væ sectæ articulos, & arcanum novæ Ec-
 clesie symbolum* contineri, atque Arnaldum
*novum Evangelium, novamque Ecclesiam
 super rudera Ecclesie Christi erigere*: Ad
 hujus rei famam obstupere Duacenses,
 verusque Arnaldus comperta Im-
 postoris fraude apud Atrebatensem Epi-
 scopum, & Leodiensem Principem
 vehe-

vehementer questus, duas literas ad Sæc. XVII.
A. C. 1691.
Jesuitas scripsit, in quibus eos hujus
doli aut Architectos, aut operarios
traducens, fictum hunc Arnaldum,
Angelum Sathane, Diaboli organum &c.
appellitabat.

§. VIII.

*Hi doctores Regis jussu in exilium
amandati.*

Postquam hi Duacenses Doctores se
tam turpiter delusos compererant,
Regis indignationem veriti, se paratos
exhibuere, ut suam subscriptionem re-
vocarent, propositionesque detestaren-
tur, quinimo suis propriis literis con-
victi, ac pœnarum metu territi for-
mulæ simpliciter subscripserunt, quo-
niam vero pro more suo juramentum
ita interpretati essent, ut supra solas
quinque propositiones, non autem su-
per sensum ac librum Jansenii caderet,
aliunde vero Belgii Præsules & Pa-
riensis Archiepiscopus huic interpreta-
tioni acriter obsisterent, hinc Franciæ
Rex facti promissi sinceritatem jure sibi
suspectam habens, hosce Doctores in
exilium detrudi jussit: Igitur præpri-
mis Gilbertus ex S. Quintini oppido,
ubi jam exul morabatur, ad alpes
sancti Flori, ac inde Tiernium abduce-
batur;